

Partycypacja społeczna jako droga do demokratyzacji lokalnego życia publicznego

DEMOKRATYZACJA

- partnerstwo w procesach decyzyjnych
- partycypacja społeczna
- ważenie racji podmiotów układu lokalnego

REORIENTACJA ADMINISTRACJI LOKALNEJ

- odejście od funkcji kierowniczej
- funkcja koordynacyjna i profilująca
- uspołecznienie procesu decyzyjnego

font.com

DLACZEGO?

W procesach zarządzania rozwojem istotną rolę odgrywa współdziałanie władz samorządowych z innymi podmiotami z sektora publicznego, prywatnego i społecznego

SŁOWA KLUCZOWE:
#partycypacja, #upodmiotowienie, #udział społeczności lokalnej w zarządzaniu sprawami lokalnymi, #zaangażowanie mieszkańców w realizację polityki rozwoju lokalnego.

font.com

ZAGADNIENIA USTROJOWE

U S T A W A

z dnia 8 marca 1990 r.

o samorządzie gminnym

Rozdział 1

Przepisy ogólne

Art. 1. 1. Mieszkańcy gminy tworzą z mocy prawa wspólnotę samorządową.

2. Ilekroć w ustawie jest mowa o gminie, należy przez to rozumieć wspólnotę samorządową oraz odpowiednie terytorium.

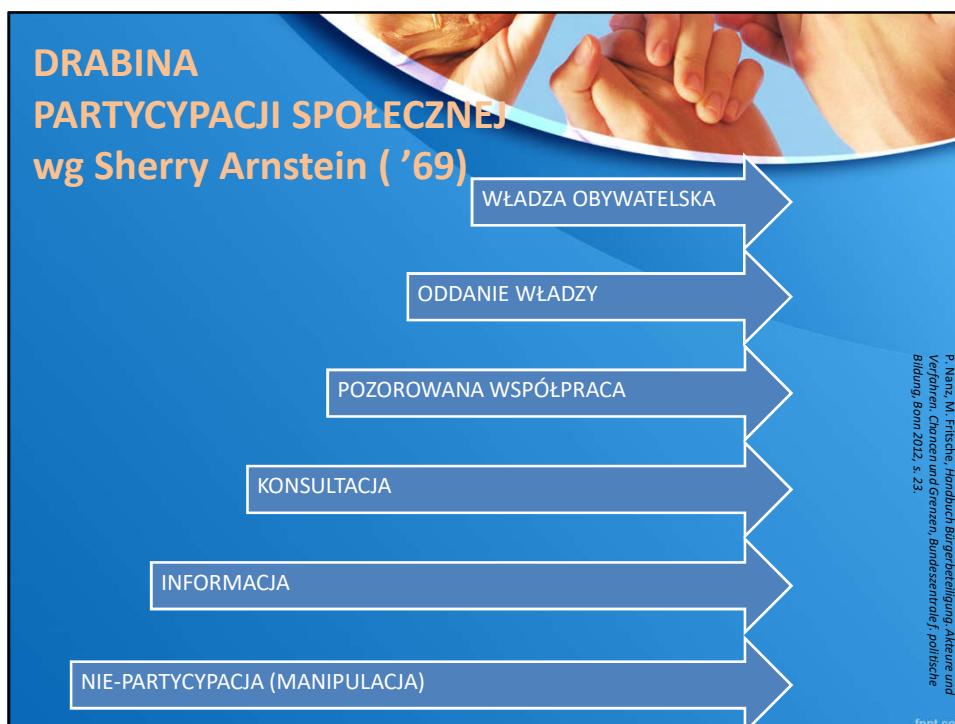
font.com

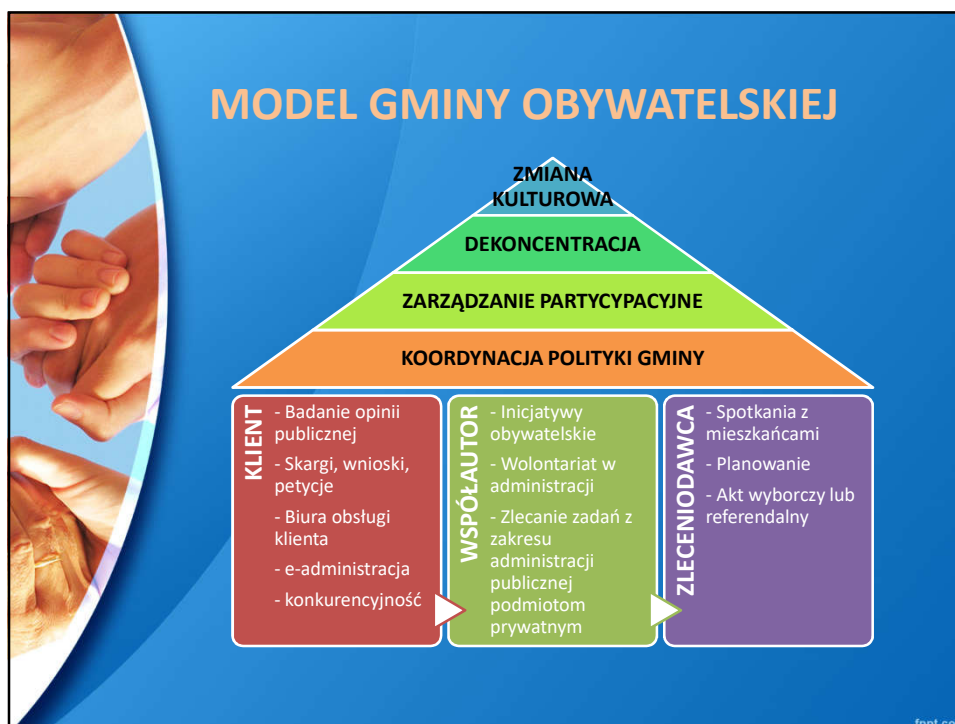

ZAGADNIENIA USTROJOWE

- **gmina jako WSPÓLNOTA**
- **konstytucyjna regulacja gminy**
  - **Preambuła:** współdziałanie władz, dialog społeczny, zasada pomocniczości umacniająca uprawnienia obywateli i ich wspólnot
  - **Art. 16:** Ogół mieszkańców jednostek zasadniczego podziału terytorialnego stanowi z mocy prawa wspólnotę samorządową.
- mechanizmy decyzyjne

font.com

INSTRUMENTY

jednostronne

- BIP
- strona internetowa
- tablica ogłoszeń
- ogłoszenia prasowe, radiowe itp.
- audycje w mediach
- publikacje

Echo Jaworza
MIESIĘCZNIK GMINY JAWORZE

ROK XXIV WYDANIE NR 308, NAKŁAD 2900 EGZ. ISSN 1234-6453   EGZEMPLARZ BEZPŁATNY   STYCZEŃ 2018

1918-2018   *Stulecie odzyskania niepodległości*

fppt.com

INSTRUMENTY

ze sprzężeniem zwrotnym

- służące pozyskiwaniu informacji
  - prawo do uzyskania informacji o działalności organów władzy publicznej oraz osób pełniących funkcje publiczne oraz prawo do informacji o stanie i ochronie środowiska
- skargi, wnioski, petycje
- spotkania z mieszkańcami
- fora internetowe / media społecznościowe
- wybory i referenda

fppt.com

INSTRUMENTY

partycypacja zaangażowana

- skarga, wniosek, petycja
- akcje bezpośrednie – demonstracje, manifestacje i happeningi
- **budżet partycypacyjny (obywatelski)**
- fundusz sołecki
- małe granty
- **konsultacje społeczne** (w tym w zakresie zagospodarowania przestrzennego, uzdrowisk)
- **inicjatywy lokalne**, w tym uchwałodawcze
- **dialog społeczny**: dyskusja publiczna, ciała konsultacyjne, zespoły doradcze

fppt.com

INSTRUMENTY

– art. 5a ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym

- w wypadkach przewidzianych ustawą oraz w innych sprawach ważnych dla gminy mogą być przeprowadzane na jej terytorium **konsultacje z mieszkańcami gminy**

 # budżet obywatelski

 # fundusz sołecki - [art. 2 ust. 1](#) ustawy z dnia 21 lutego 2014 r. o funduszu sołeckim

fppt.com

INSTRUMENTY

– art. 5a ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym

- **otwarte spotkania z mieszkańcami,**
- umieszczenie projektu aktu prawa miejscowego, projektu uchwały, projektu dokumentu na stronie internetowej gminy
- przyjmowanie pisemnych opinii, w tym z wykorzystaniem ankiet
- ogłoszenie w biuletynie informacji publicznej
- wyłożenie w urzędzie dokumentów do wglądu

fppt.com

INSTRUMENTY

– art. 5b ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym

- gmina podejmuje działania na rzecz wspierania i upowszechniania idei samorządowej wśród mieszkańców gminy, w tym zwłaszcza wśród młodzieży.

Rada gminy na wniosek zainteresowanych środowisk może wyrazić zgodę na utworzenie **młodzieżowej rady gminy** mającej charakter konsultacyjny.

font.com

INSTRUMENTY

– art. 5c ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym

- sprzyjanie solidarności międzypokoleniowej oraz tworzenie warunków do pobudzania aktywności obywatelskiej osób starszych w społeczności lokalnej.

Rada gminy może utworzyć **gminną radę seniorów** – charakter konsultacyjny, doradczy i inicjatywny.

font.com

INSTRUMENTY

- [art. 5 ust. 5](#) ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie
  - **konsultowanie z radami działalności pożytku publicznego lub organizacjami pozarządowymi** (...) projektów aktów prawa miejscowego w dziedzinach dotyczących działalności statutowej tych organizacji

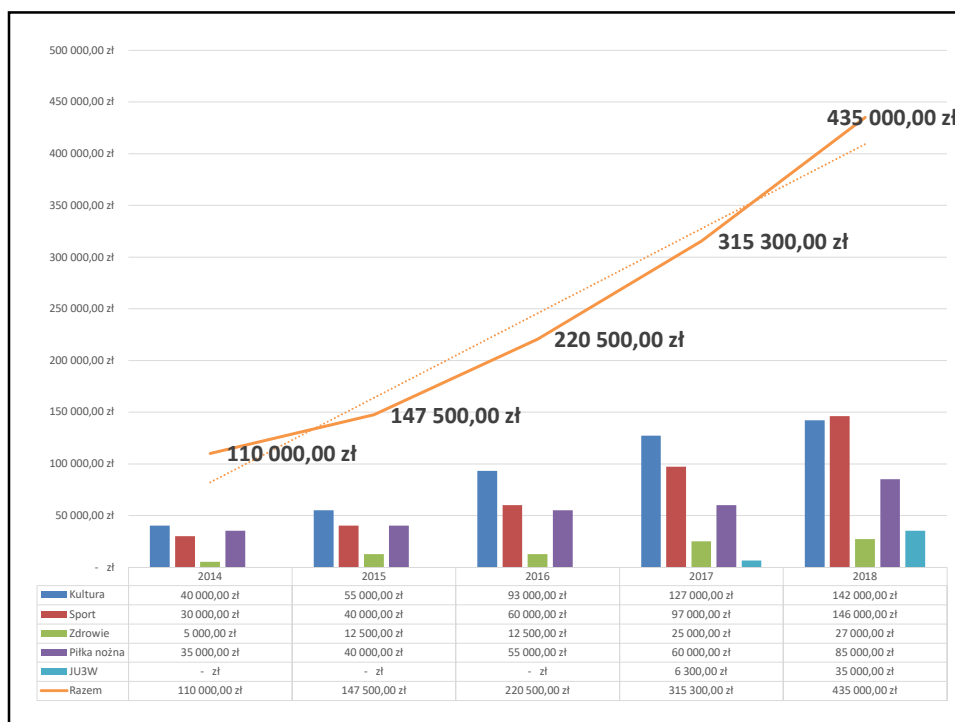
fppt.com

INSTRUMENTY

- [art. 5 ust. 5](#) ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie
  - **konsultowanie z radami działalności pożytku publicznego lub organizacjami pozarządowymi** (...) projektów aktów prawa miejscowego w dziedzinach dotyczących działalności statutowej tych organizacji

fppt.com

DYLEMATY

- „Gdzie kucharek sześć...”
- Odpowiedzialność wójta *kontra* brak odpowiedzialności radnych (poza polityczną)
- Wielość i sprzeczność interesów
- Nadmiar potrzeb – brak środków
- Perspektywa kadencji

Po co?

- Pozyskanie szerokiej **akceptacji społecznej** dla działań administracji
- **Wzmocnienie udziału obywateli** (demokratyzacja procesów zarządzania)
- Wzmocnienie **solidarności społecznej** i budowanie prawdziwej **wspólnoty**
- Zapewnienie **efektywności budżetowej** i transparentności finansów publicznych
- **Efektywność realizacji celów politycznych** (przeciwdziałanie kryzysowi przywództwa lokalnego)

fopt.com

PODSUMOWANIE

- poszerzenie i dynamizacja procesów życia lokalnego
- poszukiwanie dróg akceptacji decyzji władczych przez społeczność lokalną – władza menedżerska
- rozwiązywanie konfliktów (zapobieganie)
- kapitał społeczny – relacje i powiązania
- „gmina obywatelska” → wspólnota ludzi
- wzmacnianie lokalnej demokracji

fopt.com

Dobre współzrządzenie gminą

Partycypacja społeczna przy procesach decyzyjnych w zakresie rozwoju lokalnego jest swoistym *znakiem czasu*, a także wartością, jak:

- dialog społeczny na poziomie lokalnym,
- dobre lokalne **współzrządzenie** (good governance),
- konsensus polityczny, czyli umiejętne **budowanie zgody społecznej** wokół celów lokalnego rozwoju,
- lokalne partnerstwo

stają się swoistym *elementarzem* każdego menedżera publicznego.

fppt.com

Dziękuję za uwagę

ostalkiewicz@gmail.com

fppt.com